

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

X. De Oblationibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62668](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62668)

Primitiæ exhibentur ex Gracitudine pro
terre fructibus Deo debitæ Jure Natura-
li; quò proditæ obligationi contraria
Consuetudo tanquam rationi minus con-
sentaneæ, ita rejicitur *c. fin. de Consuetud.*
quia Jure illo ad grates quidem Deo pro
terre fructibus exhibendas ita obliga-
mur; ut ea obligatio tolli nequeat: se-
clusâ tamen lege Positivâ non obligamur
ad gratias ei referendas determinatè per
solutionem Primitiarum. Unde has of-
ferendi obligationem tollens consuetudo
Juri Naturali non adversatur; cum Deo
pro illa liberalitate gratos nos exhibere
alia ratione valeamus, Engel *ad banc*
Rubr. §. 4. n. 3.

ARTICULUS X.
De Oblationibus.
SUMMARIUM.

- 133. *Nominis Oblatio varia significatio est.*
- 134. *Propriè accepta à solis fidelibus.*
- 135. *Ei de bonis justè ac licitè quæsitâ recipitur.*
- 136. *Recipitur à solis Clericis & Religiosis.*
- 137. *Non etiam à laicis.*
- 138. *Oblationes in Missarum solemnibus serè ex devotione.*
- 139. *Ceris casibus ex obligatione sunt.*
- 140. *Ad Parochum spectant, quæ in Missis.*
- 141. *Ei ex parte, quæ extra eas sunt.*
- 142. *Earum quædam cedunt Episcopo.*
- 143. *Quædam Religiosis.*
- 144. *Aut aliis, quorum intuitu sunt.*
- 145. *Ad certos usus factas serè Parochis.*
- 146. *Aliquando aliis, etiam laicis, administrant.*
- 147. *Oblationum in alios usus conver-
sio, solè Ecclesiasticâ.*

- 148. *(Privilegiò seclusò)*
- 149. *Eaque Apostolicâ.*
- 150. *Vel Episcopali auctoritate fieri pò-
tèst.*

Oblationis nomen variè, & Imprimis quidem accipitur late ac genericè pro omni eo, quod Deo, vel ad ipsius cultum quomodocunque exhibetur, & Primitias Decimasque & ipsum etiam Sacrificium comprehendit. Deinde strictè & magis specificè pro re quacunquè temporali, quæ intuitu Religionis à fidelibus immediatè Deo absque immolatione exhibetur; ut in Ecclesiâ usum ejusque ministrorum sustentationem cedat, sive ea mobilis vel immobilis, sive per actum ultimæ voluntatis, institutionem hæreditariam, legatum, mortis causâ vel inter vivos donationem, in aut extra Ecclesiam præstetur, *c. Causa 13. & c. Cùm inter 29. de V. S.* Demum strictiùs & secundum frequentiore usum pro eo, quod fideles per se vel alios in Missa offerunt ad altare vel manus Sacerdotis, Laiman *Lib. 4. Tract. 6. cap. 7. n. 1.* & Pirrhing *ad banc Rubr. n. 172.* Postremò hòc modò acceptæ

Oblationes in Ecclesiis recipiuntur à solis Fidelibus, non excommunicatis, secundum S. Clementis *Lib. 3. Constitus. Apost. cap. 8.* & Concil. Illiberitani *cap. 28.* & de rebus ipsorum propriis, licitè & justè quæsitis, *c. Quia in omnibus 3. de Usuris & c. causa cit.* juxta illud, *Altissimus non respicit in oblationes iniquorum.* Eccles. *cap. 34. v. 23.* & Divino huic Oraculo consonam sententiam S. Gregorii, qui *Præfat. in Job, Victimæ,* inquit, *impiorum abominabiles Deo sunt.* Unde Sanctionibus Ecclesiasticis ab Oblationibus in Ecclesia faciendis removentur Usurarii manifesti, *c. Quia cit.* Raptores *c. Super 2. de Raptor.* Oppressores Pauperum & fratres diffidentes, *can. Oblationes 2. dist. 90. Sacri-*

133.

134.

135.

90. Sacrilegi & Violatores immunitatis Ecclesiasticae per reorum, Ayló sacro receptorum, extractionem, *can. De viro, l. 2. q. 2. & can. Miror, 17. q. 4. publicè Poenitentes propter Baptismi iterationem, can. eos 116. dist. 4. de Consec. publicæ Meretrices, Glossam can. Oblationes cit. V. Bona S. Thomas 2. 2. q. 68. art. 7. & Suarez Tract. 2. de Relig. lib. 1. cap. 6. n. 8.*

136. Non omnes etiam personæ percipiendarum Oblationum sunt capaces. Et à clericis quidem, præsertim iis, qui Sacramenta cæteraque Divina fidelibus ministrant, eas rectè percipi, nemo est, qui ambigat. A Religiosis quoque Oblationes recipi secundum omnes possunt, non solum ex dispensatione Sacerdotum, eas ipsis tanquam pauperibus largientium vel ratione commissæ ipsis curæ animarum & Parochiarum, Monasteriis per unionem incorporatarum: sed etiam ratione ministerii Altaris, Orationum, cæterisque cultus Divini, si istius intuitu ipsis offerantur, ex recepta doctrina *cit. S. Thomæ Art. 2. & Suarez cap. 7. n. 4.*

137. Alia ratio est laicorū Seculariū; eum eos juris percipiendi Oblationes, quæ Religionis intuitu in Ecclesiis fiunt, incapaces esse, clarè expressū sit *can. Quia Sacerdotes 13. can. Sanctorum 14. & can. sin. 10. q. 1. §. Pervenit, post can. 1. Causa 16. q. 7. & c. Quamvis 17. hanc Rubr. idque non minus, quam textus isti sunt, clara ratio evincat; quia jus percipiendi oblaciones, factas ad cultum Divinum, Sanctorum Venerationem & spirituale bonum animarum, est spirituale: cujus proprietates & possessio, secluso privilegio Apostolico, in laicos non cadit; ut proinde ab istis per consuetudinis vel præscriptionis viam nequeant acquiri, *can. sin. 10. q. 1. & arg. c. causam 7. de Prescript. Socinus Tract. de Oblat. Libell. 18. n. 4. Riccius Prax. p. 4. resol. 20. q. n. 5. Barbosa de Offic. Pa-**

*rochi cap. 24. n. 6. & Eragantius in P. floralia q. de iis, qua à Pralat. n. 19. Quorum doctrinæ non adverteatur Constantino, cereos albos laicis offerendi in festo Purificationis B. V. MARIE; quia ea non est Oblatio, de qua agimus, sed tantum donatio alicujus rei benedictæ, quæ benedecis juvenitur & excutitur ad devotionem, ut probè advertit Suarez *cit. cap. 7. n. 5.**

Dubium & controversia quædam est, an Oblationes diebus Dominicis & Festivis ad Altare faciendi obligatio debeat. Sunt enim, & à Leandro de Præcept. Eccles. Tract. 6. dist. 10. q. 7. referuntur DD. qui, Oblationes juxta antiquissimum & Veteris Legis imitationem introductam Ecclesiæ morem à parochianis, licet non omnibus & semper singulis, aliquibus tamen, magnaque eorum parte & potentioribus ex obligatione faciendas, agnoscent; quod ex non obscure præsertim videantur *can. Præter hoc 5. dist. 22. & Statuimus 16. q. 1. & can. Omnis 57. dist. 2. de Consec. cujus luculentus in rem hæc textus est, Omnis Christianus proventus Missarum solemnium aliquid Deo Offerre juxta mandatum Domini per Moysen Non apparebit in conspectu meo, Exodi cap. 25. v. 15. cui subijcitur, In quibus apparet, quod omnes Christiani Offerre aliquid Deo ex usu Sanctorum debent.*

Alii tamen multò frequentari cavendū, licet fideles ad eas faciendas adhortentur & à Verbi Divini præconibus admoneri velint, præceptum tamen ad eas sub peccato obligans, cum Patrocinio, in Rubric. de Paroch. n. 15. Sylvestro VII. Decima, n. 4. & Suarez Tract. 2. de Relig. lib. 1. cap. 8. n. 16. non agnoscunt, cum quæ Oblationum natura sit, ut studio Pietatis & Religionis in Deum liberaliter, voluntariè ac sponte; ac proinde ex nulla obligatione

ligatione exhibentur, juxta illud, *Ab omni homine, qui ultroneus offeret, accipietur*, Exod. cap. 25. v. 2. tum verò; quòd non satis confet, earum ufum obligationis introducendæ animò inchoatum, & quali ex obligatione propagatum; cum nemo facilè reperiatur, qui talem obligationem agnofcat; de eaque neglecta in Sacro tribunali fe accufet. Unde Oblationes Dominicis Feltisq; diebus fieri videntur ex mera devotione ferè, ficut facri cineres ad initium Quadragefime & in ingreffu Ecclefie aqua Lustralis fumi, & ad pulfum campanæ Salutatio Angelica recitari folet: ad quæ fideles, piè quidem admonentur, nullà tamen Obligatione adftringuntur, ut ex communi docet *cit. Suarez Lib. 7. de LL. cap. 14. n. 6.*

139. Neque aliud evincunt *canon. cit.* quia, iis præceptum contineri, paffim negant DD. Oblationes faciendi obligationem, cum S. Thoma *cit. art. 1.* non agnofcentes: nifi ea ex conventionione, voto, legato, Ecclefie miniftrorum neceffaria vitæ subsidia aliunde non habentium indigentia vel legitime præfcriptâ confuetudine fit orta, ut eruditè notat Gonzalez *in e. Causa cit. n. 2.*

Imò non defunt DD. qui eas exhibendi obligationem per viam confuetudinis introduci poffe, cum Angelo *V. Oblatio, n. 1.* & Soto *Lib. 7. de Juffit. q. 7. art. 1.* inficiuntur; quòd actus Oblationis obligationem implendi & introducendi animum, ad confuetudinem quamcunq; introducendam omnino neceffarium; fuâ naturâ excludat. Sed verius eft contrarium; cum, eò ipfò; quòd Oblationes ex conventionione, promiffione, legato deberi poffint, eas exhibendi vera obligatio, etiam per viam confuetudinis ac præfcriptionis introduci poffit: dummodo earum exhibitio, quali ex ejusmodi ti-

tulo aliquo, Jure definito tempore continuetur, ut cum Panormit. Sylveftro aliisque DD. *cit.* advertunt Covarruvias *Lib. 1. Var. cap. 17. n. 3.* & Gutierrez *Q. Canon. Lib. 1. cap. 21. n. 140.*

Dubium fecundò eft, ad quem pertineant Oblationes, quæ ad Altare in Miflarum foletis fiunt. In quo Regule inftar à modernis receptum eft, eas ad Parochum pertinere, etiamfi non ipfe, fed alius celebret.

Imò in dubio regulariter ad ipfum, vel potius ad Ecclefiam Parochialem, Jure communi fpectant, quæ in Sacellis, Oratorii eorumque Altaribus, vel ad Sanctorum imagines, muro, parieti, arbori affixas, intra Parochiæ fines fiunt, ut defumitur ex *c. Pastoralis 9. de lit. qua à Pralat. & cum S. Thoma 2. 2. q. 86. art. 2.* Panormit. *in c. cit. n. 2.* Malvit. *de Oblat. dub. 4. n. 29.* Socino *de Oblat. Libell. 18. n. 49.* docent Franc. Leo *Thefaur. Fori Ecclef. p. 2. cap. 13. n. 19. & 31.* Barbosa *de Offic. Parochi, cap. 24. n. 22.* & Fagnan. *in c. cit. n. 16.* fuam hanc doctrinam allegatione plurium magni nominis Interpp. ac DD. autoritate, Rotæ decifionibus & S. Congreg. Cardd. Trid. Interpp. declaratione confirman. Ratio eft; quia, ut *c. cit.* afferitur, i. deo à Dionyfio Papa Parochiæ diftinctæ iisque certi limites præfixi funt; ut fpirituales fingulari provent? & obventiones, videlicet Primitiæ, Decimæ, Oblationes, Mortuaria in ufus ejus Ecclefie cederent neceffarios, & in fipendia Miniftrorum. Unde in dubio Parochus quoad Oblationum aliarumque fpiritualium obventionum, quæ intra ejus limites fiunt, perceptionem Jure communi fundatam intentionem habet, ut *in c. cit.* notant Innocent. Hoftienf. *n. 3.* Panormit. *n. 2.* Joan. Andr. *n. 1.*

FFFF Dixi

Dixi, eas *Ad Parochum vel ejus Ecclesiam*, Regulariter & In dubio pertinere.

Primum; quia Oblationes, saltem quæ extra Missarum solennia in Ecclesiis, Sacellis, ad imagines Sanctorum &c. fiunt, non totæ illius Re&ori cedunt; sed ab isto dividendæ sunt; ut partim quidem in proprium usum & sustentationem; partim in Ecclesiæ fabricam, Divini cultûs conservationem promotionemque & elemosynas convertantur, secundum S. Thomam *cit. art. 2.* Suarez *cit. Lib. 1. cap. 3. n. 3.* & Rotæ decisi. apud *cit. Fagnanum n. 31.* observatâ tamen cujusque loci consuetudine: cui in Oblationum materia multum tribuunt laudati Malvit. *n. 62.* Socinus *n. 17. & 26.* & Barbosa *n. 30. in fine.*

142. Alterum sive, *Regulariter*; quia imprimis, si Capella aut imago alicujus sancti sita esset in loco nullius Parochiæ, in iis factæ oblationes etiam in dubio non ad aliquem Parochum: sed ad Episcopum diocesanum pertinerent, *arg. Summa & à Gonzalez relatæ integræ lectionis c. Quoniam 13. de Decimis, Innocent. in c. cit. & Panormit. in c. Dilectus 18. de Offic. Ordin. n. 4.* Eidem Episcopo etiam cedunt oblationes, quæ ipso in diocesis suæ Ecclesia Parochiali sacrificante, ab isti parochianis ad Altare fiunt, ut cum Socino *cit. Lib. 18. n. 10.* notant Franc. Leo *cit. cap. 13. n. 20.* & Fagnanus *l. cit. n. 28.*

143. Deinde; quia Oblationes, quæ in Capellis & ad imagines Ecclesiarum Regularium (& Secularium exemptarum) fiunt, non Parocho, sed Monasterio pro Religiosis ibi fervientibus acquiruntur, *c. 1. de Statu Monach. & c. Nimia 16. de Excess. Pralat.* quia Monasteria eorumque Capellæ &c. licet sint intra Parochiæ limites, de Parochia tamen non sunt, Panormit. *cit. n. 4.* & Fagnanus *l. cit. n. 34.* Et demum; quia Obla-

tiones, quæ ad alicujus Sancti imaginem vel in Sacellis intra Parochiæ fines fiunt, ex consuetudine vel potius transcriptione aliquando omnes vel eorum saltem pars aliqua ab aliis locis vel personis Ecclesiasticis earum capacibus percipiuntur, *c. Cum inter 29. de P. S. ut cum Interpp. ibi notant Socinus n. 3. & Fagnanus n. 36.*

Postremum sive, *In dubio*, dicitur quia, si Oblationes ex fidelium offerentium intentione alterius pære caute intuitu fieri constaret, eas huic, non Parocho ejusque Ecclesiæ cedere, recte novent *cit. Barbosa n. 30. & Fagnanus n. 29.* cum enim quilibet rerum suarum moderator & arbiter sit, *l. In re mandata 21. C. Mandati* & in traditionibus rerum suarum adijcere valeat conditiones, qui vult: dummodo honestæ sint, *l. In traditionibus 48. ff. de Pactis*, quæ oblationes que apparet, Oblationes in Sacello intuitu fabricæ vel augendi cultûs alicujus Sancti fieri, ad hunc, non ad alium finem & usum debent applicari, *l. Ciment. Quia contingit 2. de Relig. domib.* hæcque ob hanc causam Oblationes, quæ in ipsa etiam Ecclesia Parochiali sunt in primis Missis Sacerdotum, non ad Parochum, sed ad Neomystras: & quæ in Congregationum sodalibus in suis Operatoriis exhibentur, ad ipsam Congregationem spectant. Eodem modo, si constaret, Oblationes ad imaginem, vel altari affixam, fieri intuitu clerici, vel alterius personæ earum capacis, ad eas illius habitantis; quod ea indigat, vel oblata in pauperum aliosve pios usus solet converterte, pia offerentium voluntas omnino esset adimplenda; quod Regula sit, rem oblata acquiri illi, cujus intuitu est oblata; sic enim etiam Oblationes in Missa, quam pro sponso Parochiano suo proprius istius parochus celebrat in Parochia alle-

chia aliena, non istius seu loci, sed sponte Parocho cedunt; quod istius intuitu fieri presumantur, Barbofa *cit. cap. 24. n. 28.* & Pirrhing *ad hanc Rubric. n. 179.*

Oblationes autem aliò, quam Parochia, intuitu fieri, ex circumstantiis desumi potest; sic enim, si v.g. de ornanda imagine, ad quam eas fideles offerunt; de extruendo ad ejus cultum Sacello agatur, vel illud jam extractum ad conservationem, reparationemque, Missarum cæterarumque rerum Divinarum celebrationem necessario apparatu & sumptibus ob renuitatem vel defectum dotis careat, Oblationes ejus potius, quam Parochia, intuitu factæ cenlebuntur, Engel *ad hanc Rubr. §. 4. n. 9.* Unde

145. Dubium oritur de hujusmodi in certos usus destinatarum Oblationum administratione. Quam communi & Parochialitatis Jure præ aliis Parocho competere, cum Panormit. *cit. n. 2.* asserunt *cit. Barbofa & Fagnan. Uterque n. 30. Jure,* inquam, *Communi;* quia ex consuetudine tales oblationes aliquando percipi, custodiri & ad eos, quos fidelium illas offerentium intentio spectabat, usus converti solent ab aliis: & quandoque etiam à laicis: non quidem jure proprio, sed tanquam à meris ministris, à Parocho 146. vel Episcopo ad id deputatis. Quò modo per eos aliquando fructus decimarum, oblationes & preventus Confraternitatum colligi, & in necessarios istorum usus impendi, advertit nec improbat Petr. de Ubalde, *de Canonica Episc. cap. 4. n. 16.* & Fagnanus *in c. cit. n. 21.*

147. De Oblationibus, quæ in Ecclesiis aliisque locis miraculosis, magno populi accursu frequentatis, tantâ copiâ fiunt; ut ad eorum fabricam, ornamenta & convenientem cultum Divinum necessariæ non sint, dubitatum aliquando fuit, quâ

authoritate in aliud pium; præsertim publicum & Ecclesiæ etiam utilitatem spectans opus, v.g. in Hospitalis, Gymnasii vel Seminarii erectionem valeant converti. Qua in re

Regulæ instar est primò, illas, licet in eos, ad quos fidelium offerentium intentione destinatae sunt, usus converti jubeantur *Clement. Quia contingit 2. de Relig. domib. &* si certi usus ab offerentibus expressi non sint, in ejusmodi locorum miraculorum fabricam, ornamenta & cultus Divini in iis conservationem atque incrementum impendendæ sint, ut ex comuni DD. sensu tradit Franc. Leo *cit. cap. 13. n. 27.* & Card. de Luca *Theatr. V. §. 1. de Decimis disc. 19. n. 10.* exigente tamen aut suadente justa causa, in alios præsertim publicum & Ecclesiæ bonum spectantes usus legitima autoritate converti posse, clarè demonstrat ex *Clement. cit. & Trident. Sess. 22. cap. 6. de Reformat.*

Secundò, earum in hujusmodi usus conversionem, Jure communi spectatò, fieri non posse autoritate solius Magistratus & potestatis Secularis, cujuscumque, per expressos textus *c. Quæ in Ecclesiarum 7. de Constitut. c. fin. de Reb. Eccles. alien. c. Si adversus 7. de Immunit. Eccl.* Ratio est; quia generaliter de Ecclesiis earumque rebus & obventionibus statuere vel disponere non Secularis, sed Ecclesiasticæ est potestatis, hoc ipsò; quod ex sua institutione illa, sive Secularis, ad Politicam & temporalem Reipublicæ felicitatem immediatè spectantia; ista verò sive Ecclesiastica potestas ad spiritualia & finem supernaturalem, hoc est, cultum Dei, Sanctorum venerationem, & animarum salutem concernentia negotia & opera curanda sit ordinata, *can. 1. §. Cùmque lecta, can. Duo 10. dist. 96. & c. Solita 6. de Majorit. & Obed. Comuni;*

148. ^{muni}, inquam; quia Jure speciali, v.g. vi privilegii Apostolici ejusmodi Oblationes, sicut administrandi, sic etiam, iustâ causâ exigente, in alios usus convertendi potestatem Principi aut alteri Magistratui Seculari competere posse, nemo inficiatur; cum ejusmodi potestas Episcopalem; Sacerdotalem vel alium Ordinem non præsupponat.

149. Tertiò, earum in alios usus conversionem fieri saltem posse autoritate Apostolica, per *Clement. cit.* verba, *Salva quidem Sedis Apostolica autoritate* & Trident. *cap. 6. cit.* propter competentem ipsi supremam, generalem & liberam rerum, ad finem supernaturalem destinatarum, & Ecclesiasticarum omnium administrationem dispositionemque, immediatè à Deo acceptam, ex doctrina S. Thomæ 2. 2. q. 100. *art. 1. ad 7.* Navarri *de Redit. Eccles. q. 1. Monito 40. n. 3.* & Molinæ *Tract. 5. de 1. & 1. disp. 4. n. 2.*

An Episcopali etiam autoritate ea conversio fieri valeat, dubium reddunt relata verba *Clement. cit.* quibus, dum ea potestas per modum exceptionis Papæ adstruitur, inferioribus etiam Episcopalis Ordinis Prælati non obscurè negatur; quia expressio & exceptio unius Regulam in contrarium firmat in non exceptis & expressis *arg. l. Quæstrum 12. §. 43. V. Denique, ff. de Instrum. & Instr. leg.* Cui rationi non parum roboris addit Jus Imperiale, ultimâ voluntate ad certos profanos usus relictorum in alios conversionem soli summo Principi reservans, *l. Legatum 4. ff. de Administr. rer. civ.*

150. Sed verius est, ejusmodi Oblationum redundantium in alios, præsertim publicum bonum spectantes usus conversionem Episcopali quoque autoritate fieri ex iustâ causâ posse, cum; quòd, in Episcoporum dispositione esse, asseruntur

*can. Præter hoc §. V. Deinde disp. 32. tem verò; quòd earum saltem, cum ad destinatos usus necessaria non sunt, in alios pios & publicos usus conversione officientium voluntas declarari, eorumque, licet non formali & expressa, virtuali tamen & interpretativa intentio impleri videatur. Atque ita sentire videtur quotquot, ultimas voluntates detestatorum, iustâ causâ exigente aut iustitate, commutari ab Episcopo posse, dicent cum Sylvestro *V. Legatum 4. q. 12. Valquez de Testam. cap. 8. §. 5. dub. 7. n. 104. Comitolo Lib. 7. Respons. Moral. q. 9. n. 2. & Diana p. 2. Tract. 17. resol. 26.**

Neque huic doctrinæ adversatur *Clement. cit.* cum; quia etiam Innocentius S. Synodi Trident. *cap. 6. cit.* quòd non solum delegatis ultimarum voluntatum, commutationibus præterea forma: sed eas etiam, iustâ causâ procedente, faciendi; ac proinde & Oblationes in alios, quàm destinatae sunt, usus convertendi Episcopis competens facultas stabilita est, juxta dicta *Tir. 26. n. 371.* tum verò; quia ejus prohibitio commode referri potest ad casum, quò fidelium largitione ad certos usus relicta vel obstita in alios minus utiles, vel omnino profanos, vel eorum, à quibus administrantur, proprios usus convertuntur, vel de ipsis aliter disponendi iustâ causâ desideratur, ut cum Lud. de Penna *in Unie. C. de Expens. lnd. ad artic. 10. Diana §. Ad autoritatem.*

